# Beantwoording Wensen en Bedenkingen gemeenteraden

## Inleiding

De gemeenteraden van Hillegom, Lisse, Teylingen, Katwijk hebben hun wensen en bedenkingen kunnen meegeven op het Programma Landelijk Gebied Duurzame Greenport Duin- en Bollenstreek (PLGDG). De gemeenteraad van Noordwijk zal nog wensen en bedenkingen meegeven in Q1 2026.

In totaal zijn er 10 wensen en/of bedenkingen ingediend. Vaak worden deze omschreven als ‘amendement’. In onderstaande notitie wordt dan ook steeds deze term gebruikt.

In totaal zijn 10 amendementen ingediend. 4 voor Hillegom, 4 voor Lisse en 2 van Teylingen. Vanuit Katwijk zijn geen amendementen ingediend. Noordwijk heeft met een motie voorgesteld een alternatieve route tot vaststelling voorgesteld.

## Hillegom

### Amendement 1a: Het schrappen van de zoeklocatie locaties Zanderij en Pastoorslaan Zuid;

**Besluit:**

Overnemen.

**Tekstwijzigingen:**

De zoekgebieden Zanderij en Pastoorslaan Zuid zijn verwijderd als zoekgebied op de kaarten van blz. 54 en 77 in het Programma. Ook de teksten op pagina 56 zijn hierop aangepast met de geel gemarkeerde tekst: (vervallen op verzoek van de gemeenteraad van Hillegom).

### Amendement 1b: Het toevoegen van de zoeklocatie Pastoorslaan 30 (van Waveren) tot Pastoorslaan 22 (van der Schoot) en het gebied achter Pastoorslaan 22.

**Besluit:**

Gewijzigd overnemen.

**Afwegingen betreft gewijzigd overnemen:**

- Pastoorslaan 30 (van Waveren) is al opgenomen middels beantwoording zienswijzen als een zoekgebied dat wordt meegenomen in de OER.

- Ter plaatse van Pastoorslaan 22 is reeds een woningbouwinitiatief in voorbereiding.

**Tekstwijzigingen:**

Aan de kaart op blz. 54 zijn vier groene pijlen toegevoegd. Deze pijlen hebben in de legenda de volgende, geel gemarkeerde omschrijving gekregen:

Zoekgebieden aangedragen vanuit wensen en bedenkingen gemeenteraden en zienswijzen.

Deze pijlen zijn geplaatst om de zoekgebieden aan te duiden die door de gemeenteraden zijn aangeraden en/of vanuit zienswijzen zijn aangedragen. Het gaat dan om de zoekgebieden: Beeklaan, Tussen Spoor en Vaart, en Pastoorslaan Noord (Hillegom) en Mens (Lisse).

Daarnaast zijn deze nieuwe zoekgebieden ook nader toegelicht op de volgende wijze, geel gearceerd:

**Hillegom - Pastoorslaan Noord (toegevoegd op verzoek van de gemeenteraad van Hillegom)**

Locatie tussen Pastoorslaan/ Noorderlaan en Weeresteinstraat t/m Van Waveren.

Locatie grenzend aan transformatielocatie Van der Schoot.

**Hillegom - tussen Spoor en Vaart (toegevoegd op verzoek van de gemeenteraad van Hillegom)**

Gebied tussen spoor en Noorderleidsevaart, van Beeklaan tot en met Margrietenlaan.

**Hillegom - Beeklaan (toegevoegd op verzoek van de gemeenteraad van Hillegom)**

Gebied tussen 3e Loosterweg en Spoor, vanaf Beeklaan.

**Lisse - Mens locatie (toegevoegd op basis van zienswijzen)**

Het gebied ten westen van de kruising van de Heereweg en de N208 in Lisse.

## Amendement 2: Het college van B&W, in het kader van de definitieve vaststelling van het Programma Landelijk Gebied Duurzame Greenport (LGDG), kijkt naar aanvullende of alternatieve locaties voor uitbreiding van bedrijventerreinen in Hillegom, naast de locatie Pastoorslaan Noord.

**Besluit:**

Overnemen.

**Tekstwijzigingen:**

Op pagina 61 is de geel gemarkeerde tekst toegevoegd:

In Hillegom wordt gekeken naar aanvullende of alternatieve locaties voor uitbreiding van bedrijventerreinen in Hillegom, naast de locatie Pastoorslaan Noord.

## Amendement 3: “We streven ernaar dat de teelt in 2030 100% emissieloos is.”

**Besluit:**

De definitie is aangepast, zoveel mogelijk in lijn met amendement 3 Hillegom, amendement 1a Lisse en amendement 1a en 1b Teylingen.

**Toelichting:**

In Hillegom, Lisse en Teylingen zijn amendementen over de ambitie voor emissieloos (en biologisch) in 2030 ingediend en aangenomen. In deze amendementen zitten echter kleine tekstuele verschillen.

Er is besloten om de ambitie voor 2030 realistischer te formuleren door te aan te sluiten bij de ambitie die het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur heeft opgenomen in haar Jaarplan 2025 Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie gewasbescherming 2030. In het algemeen blijft het uitgangspunt om op langere termijn (na 2030) naar een emissievrije en biologische bollenteelt toe te bewegen. Hier heeft het Programma echter nog geen concreet doel of ambitie voor opgenomen.

Het strategische doel van het ministerie is:

*Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen kan zo veel mogelijk worden voorkomen. Waar gebruik van middelen nog nodig is, is dit nagenoeg emissievrij en nagenoeg geen residu op landbouw- en tuinbouwproducten (pagina 3 Jaarplan 2025 Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie gewasbescherming 2030).*

Dit is in lijn met het aangenomen amendement uit Teylingen, waarin ook een verzoek wordt gedaan om niet 'biologisch', maar 'zoveel mogelijk biologisch' op te nemen.2

**Tekstwijzigingen:**

Op verschillende plekken in het Programma LGDG is de tekst aangepast.

**1.** Aan de zin op pagina 16 is het geel gemarkeerde toegevoegd:

*In 2030 beschikken we over een nagenoeg emissievrije bollenteelt voor wat betreft gewasbeschermingsmiddelen. We richten het landschap zo in dat we in 2040 toekomst- en klimaatbestendig zijn met duurzame, winstgevende en nagenoeg emissievrije en zo veel mogelijk biologische bollenteelt en veeteelt met agrarisch natuurbeheer, natuur, biodiversiteit, water, cultuurhistorie en recreatie.*

**2.** Aan de zin op pagina 17 is het geel gemarkeerde toegevoegd:

*Regiocertificering en de transitie naar nagenoeg emissievrije bollenteelt in 2030 dragen hier aan bij.*

**3.** Aan de tussenkop op pagina 43 is het geel gemarkeerde toegevoegd:

*Transitie naar een nagenoeg emissievrije bollenteelt in 2030*

**4.** Aan de zin op pagina 46 is het geel gemarkeerde toegevoegd:

*Instandhouding van het bollenareaal en inzet op transitie naar een nagenoeg emissievrije teelt in 2030 i.c.m. regiocertificering*

**5.** Aan de zin op pagina 46 is het geel gemarkeerde toegevoegd:

*De teelt van bollen, knollen en vaste planten moet daarom zo efficiënt mogelijk plaatsvinden, in combinatie met de transitie naar een emissievrije en biologische bollenteelt, voor wat betreft gewasbeschermingsmiddelen. Voor 2030 wordt aangesloten bij de ambitie van het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN). Deze ambitie luidt als volgt: "Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen kan zo veel mogelijk worden voorkomen. Waar gebruik van middelen nog nodig is, is dit nagenoeg emissievrij en nagenoeg geen residu op landbouw- en tuinbouwproducten." (pagina 3 Jaarplan 2025 Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie gewasbescherming 2030, LVVN). Het samenwerken aan deze transitie is een voorwaarde om in de toekomst ook het netto areaal planologisch beschikbaar te houden. Hierover blijven we met de bollenteeltsector en andere overheden in gesprek.*

**6.** Op pagina 47 is de volgende zin vervangen door de geel gemarkeerde zin:

*De KAVB (Koninklijke Algemene Vereeniging voor Bloembollencultuur) heeft recent een landelijk ambitiedocument opgesteld waarin ze doelsturing toepassen.*

*Het Programma LGDG onderschrijft de landelijke ambities van de KAVB, die aansluiten op de ambities van het ministerie van LVVN: nagenoeg emissievrije teelt, met zo min mogelijk milieubelasting en nagenoeg zonder residuen op producten in 2030.*

### Amendement 4: Ook andere financieringsbronnen voor de financiering van het herstructureringsfonds op te nemen in het Programma LGDG.

**Besluit:**

Overnemen.

**Tekstwijzigingen:**

Aan pagina 89 is de geel gemarkeerde zin toegevoegd:

*De Greenportgemeenten en de GOM zullen zich ook inspannen om andere externe financiële bijdragen te verwerven, bijvoorbeeld uit subsidieregelingen van het Rijk, provincie, Holland Rijnland en Hoogheemraadschap. Dit wordt nader uitgewerkt als onderdeel van de uitvoeringsagenda.*

## Lisse

### Amendement 1a: In het programma LGDG de ambitie 100% emissieloos te telen in 2030 realistischer te formuleren door de tekst die daarover handelt als volgt aan te passen: 'We streven ernaar dat de teelt in 2030 nagenoeg emissieloos is.'

We verwijzen hiervoor naar de beantwoording van Amendement 3 uit Hillegom.

### Amendement 1b: In het programma LGDG vast te leggen dat het bestaande areaal 1e klas bollengrond van ten minste 2.625 hectare binnen de Duin- en Bollenstreek juridisch-planologisch moet worden geborgd en moet worden behouden voor de bollenteelt, zonder ruimte te bieden aan functiewijziging of alternatieve invullingen binnen dit areaal;

**Besluit:**

Niet overnemen.

**Toelichting:**

Op dit moment is het simpelweg onmogelijk om vast te stellen of er nog steeds 2.625 hectare 1e klas bollengrond aanwezig is en in gebruik is als bollengrond. Daarnaast stelt dit amendement gelijk ook dat er geen enkel alternatief gebruik mogelijk is. Dit zet ook ander agrarisch gebruik van de gronden op slot.

Op dit moment weten we niet concreet genoeg wat de consequenties zijn als we de 2.625 hectare 1e klas bollengrond vastleggen in het Programma LGDG.

De Heijkoopkaart wordt geactualiseerd. Op basis van de resultaten van de Heijkoopkaart wordt nader bezien of de instandhouding van het bollenareaal nog steeds aan een bepaald getal gekoppeld moet worden. In het gesprek hierover wordt de bollenteeltsector nauw betrokken. Dit is nu ook al zo opgenomen in het Programma LGDG.

Overigens is gebleken dat er sinds 2010 (de start van de GOM) steeds meer 1e klas bollengrond bij is gekomen. De GOM heeft dit steeds gerapporteerd naar Gedeputeerde Staten. Dit is te vinden in de jaarlijkse rapportages over de bollengrondbalans.

## Amendement 2: In het programma LGDG op pagina 64 het Huys Dever als parel op te nemen ter versterking van recreatie en toerisme in de Duin- en Bollenstreek.

**Besluit:**

Overnemen.

**Tekstwijzigingen:**

1. Op pagina 65 is een nieuw tekstvak toegevoegd gewijd aan Huys Dever:

*Huys Dever is een historische en unieke parel in de Duin- en Bollenstreek als enige overgebleven donjon (versterkt woonhuis). Huys Dever is als museum te bezoeken, maar er zijn ook zakelijke en privé-evenementen, zoals huwelijken mogelijk. In samenwerking met particuliere eigenaren, beheerders en erfgoedexperts blijven we Huys Dever toegankelijk en beleefbaar houden.*

2. Op pagina 65 is het geel gemarkeerde toegevoegd:

*In het Programma LGDG nemen we voor de volledigheid ook nieuwe parels op. Dit zijn Mient Kooltuin (in ontwikkeling), parels uit de strategische agenda DBS (strandtoerisme: Heilzame Badplaats Noordwijk, en familiebadplaats Katwijk), Huys Dever en de Kagerplassen.*

3. Huys Dever is ook als parel toegevoegd op de kaarten 'recreatie en toerisme' en de totaalkaart.

## Amendement 3: In het programma LGDG een heldere passage op te nemen van de wijze waarop de voortzetting herstructurering en opruimen verrommeling onder GOM-beleid (50-100 ha) gestalte gaat krijgen.

**Besluit:**

Gewijzigd overnemen.

**Toelichting:**

Er wordt geen wijziging van het programma opgesteld, wel wordt de voortzetting van de herstructurering nader onder de loop genomen in de uitvoeringsagenda. In het Programma is dit reeds voorgesteld. Hier wordt de GOM ook bij betrokken.

## Amendement 4: In het programma LGDG voldoende ruimte te reserveren/vinden voor huisvesting van arbeidsmigranten.

**Besluit:**

Niet overnemen.

**Toelichting:**

Er zijn reeds paragrafen opgenomen over de huisvesting van arbeidsmigranten (op pagina 53 en 58). De gemeenten hebben hier ook gezamenlijk beleid voor middels de beleidsregel "Ruimtelijke randvoorwaarden logiesgewijze huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten Duin- en Bollenstreek" voor de gemeenten Hillegom, Lisse, Noordwijk en Teylingen. Kortweg 'de beleidsregel'. Vanuit de andere gemeenten is er op dit moment geen behoefte aan wijziging van deze beleidsregel. Concreet betekent dit

dat een initiatiefnemer een voorstel kan doen en dat dit beoordeeld wordt op basis van de provinciale uitgangspunten en de uitgangspunten uit de beleidsregel.

Nieuwe beleidsrichtingen op het gebied van huisvesting van arbeidsmigranten kan worden opgepakt bij de actualisatie van omgevingsvisies en in het kader van de Regiodeal.

# Teylingen

### Amendement 1a: De raad spreekt de wens uit om in het Programma LGDB de term “emissieloos” of “emissievrij” te vervangen door “zoveel mogelijk emissievrij” of “zoveel mogelijk emissieloos”;

Zie voor de beantwoording over de definitie emissieloos/emissievrij en biologisch, de beantwoording bij amendement 3 van de gemeente Hillegom.

### Amendement 1b: De raad spreekt de wens uit om in het Programma LGDB de term *“biologische bollenteelt”* te vervangen door *“zoveel mogelijk biologische bollenteelt”*.

Zie voor de beantwoording over de definitie emissieloos/emissievrij en biologisch, de beantwoording bij amendement 3 van de gemeente Hillegom.

### Amendement 2: De paragraaf “Omzetting grasland naar 1e klas bollengrond indien noodzakelijk ter compensatie van onttrekking bollengrond” te schrappen uit het Ontwerp Programma Duurzame Greenport Duin- en Bollenstreek (LGDG) op basis van genoemde tegenargumenten

**Besluit:**

Gewijzigd overnemen.

**Toelichting:**

Er is behoefte om het principe van het omzetten van grasland in de Duin- en Bollenstreek naar bollengrond alleen onder strenge voorwaarden mogelijk te maken. De vijf gemeenten gaan hier niet lichtzinnig mee om. Het is, zoals in het Programma LGDG omschreven de laatste optie om tot nieuwe 1e klas bollengrond te komen.

**Tekstwijzigingen:**

Om het amendement zoveel mogelijk te volgen wordt het aangewezen gebied ten noorden van de Roodemolenpolder van de kaart gehaald in paragraaf 4.1 vitale greenport. De bijbehorende tekst op pagina 48 over dit gebied wordt eveneens verwijderd.

# Noordwijk

In Noordwijk zijn (voorlopig) geen voorstellen gedaan voor wensen en bedenkingen. In plaats daarvan is een motie ingediend om eerst een aantal onderwerpen in een omgevingsvisie 1.2 vast te stellen in de raad. Het college wil graag nadere invulling geven aan deze motie. Er zal daarom een 1.2 versie van de omgevingsvisie worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Hierin zullen onderwerpen die ook in het Programma LGDG worden behandeld worden opgenomen.

Voor het Programma betekent dit dat de volgende teksten moeten worden gewijzigd.

**Tekstwijzigingen:**

1. Op pagina 15 is de tekst onder ‘Mogelijkheid tot zienswijzen en proces tot vaststelling’ aangepast:

De colleges van de vijf gemeenten zijn het bevoegd gezag en hebben het ontwerp van het Programma LGDG in juni 2025 vrijgegeven voor zienswijzen van inwoners en stakeholders. Het ontwerp heeft zes weken ter inzage gelegen. Iedereen uit de Duin- en Bollenstreek heeft een zienswijze kunnen indienen op het voorliggende Programma. In de Nota van beantwoording is hierop gereageerd. De zienswijzen zijn vervolgens verwerkt.

De gemeenteraden van de vijf gemeenten hebben in Q3/Q4 2025 hun wensen en bedenkingen kenbaar kunnen maken. Op 16 december 2025 hebben de colleges van Katwijk, Hillegom, Lisse en Teylingen het Programma LGDG na afweging van de ingediende zienswijzen, wensen en bedenkingen, definitief vastgesteld. De verwachting is dat gemeente Noordwijk het Programma in Q1 2026 zal vaststellen.

2. Op pagina 79 zijn de eerste twee paragrafen als volgt herschreven:

Met de vaststelling van het Programma LGDG hebben de vijf Greenportgemeenten gezamenlijk één juridisch zelfbindend planologisch kader vastgelegd voor de toekomstige ontwikkeling van de Duin- en Bollenstreek. Dit betekent onder meer dat omgevingsplannen en omgevingsvergunningen, die niet in overeenstemming zijn met het Programma LGDG en waarvan de betreffende afwijking niet overtuigend is gemotiveerd, het risico lopen van een eventuele bestuursrechtelijke vernietiging. Derden kunnen evenwel geen rechten ontlenen aan het Programma LGDG. Na vaststelling van het Programma LGDG en het intrekken van de ISG door de colleges, is het Programma LGDG het vernieuwde beleidskader. Als de gemeenteraden vervolgens geactualiseerde omgevingsvisies vaststellen, waarin het Programma LGDG is opgenomen, is het Programma LGDG ook raadsbeleid geworden. Onder de op 1 januari 2024 in werking getreden Omgevingswet is het omgevingsplan het instrument dat de functietoedeling van in het betreffende plangebied gelegen gronden bepaalt. Het Programma LGDG beoogt ook de betrokken gebiedspartijen, burgers en bedrijven te stimuleren om bij te dragen aan de doelstellingen.

Het Programma LGDG is een uitwerking van de omgevingsvisies van de vijf Greenportgemeenten. In de Omgevingswet zijn omgevingsvisies en omgevingsprogramma’s onderdeel van de beleidscyclus. De omgevingsvisies van de Greenportgemeenten worden door de gemeenteraden geactualiseerd, waarbij de omgevingsvisie zullen aansluiten bij het Programma LGDG. Het Programma LGDG is daarnaast voor het landelijk gebied en de Greenport kaderstellend voor de gemeentelijke omgevingsplannen. Door het gezamenlijk vaststellen van het programma LGDG onderschrijven de vijf gemeenten het belang van het hebben van uniforme regionale regels in de individuele omgevingsplannen.

# Katwijk

Er zijn geen wensen en bedenkingen vanuit Katwijk aangenomen.